

KIỂM TRA PHẦN TIẾNG VIỆT

Một số đề luyện tập

1. Tìm khởi ngữ trong câu sau và viết lại thành câu không có khởi ngữ.

Còn mắt tôi thì các anh lái xe bảo : "Cô có cái nhìn sao mà xa xăm !".

(Lê Minh Khuê, *Những ngôi sao xa xôi*)

2. Chỉ ra thành phần biệt lập trong những câu sau và giải thích phần ý nghĩa mà nó đem lại cho câu chứa nó.

a) *Thật đây, chuyến này không được Độc lập thì chết cả đi chung sống làm gì cho nó nhục.*

(Kim Lân, *Làng*).

b) *Cũng may mà bằng mấy nét vẽ, họa sĩ ghi xong lần đầu gương mặt của người thanh niên.*

(Nguyễn Thành Long, *Lặng lẽ Sa Pa*)

155

Người thợ may đáp :

– *Thưa ngài, con hỏi để may cho vừa. Nếu ngài mặc hâu quan trên thì vật đằng trước phải may ngắn đi dăm tấc, còn nếu ngài mặc để tiếp dân đen, thì vật đằng sau phải may ngắn lại.*

Quan ngãm nghĩ một hồi rồi bảo :

– *Thế thì nhà ngươi may cho ta cả hai kiểu.*

(Theo Trương Chính – Phong Châu, *Tiếng cười dân gian Việt Nam*)

Câu hỏi :

a) Câu nào trong những lời đối đáp trên đây chứa hàm ý ?

b) Nội dung hàm ý ấy là gì ?

c) Người nghe có giải đoán được hàm ý trong câu nói đó không ? Chi tiết nào xác nhận điều này ?

3. Cho biết những từ ngữ in đậm trong các đoạn trích dưới đây có tác dụng liên kết câu chứa chúng với câu nào. Đó là phép liên kết nào ?

a) – *Ba không giống cái hình ba chụp với má.*

– *Sao không giống, đi lâu, ba con già hơn trước thôi.*

– *Cũng không phải già, mặt ba con không có cái theo trên mặt như vậy.*

À ra vậy, bây giờ bà mới biết.

(Nguyễn Quang Sáng, *Chiếc Lược ngà*)

b) *Không một hôm nào bà Hai ở quán về muộn không sán đến vạch thúng* ra xem :

– Ái chà ! Nhà này có mớ cá ngon gốm, chiều tối phải xin một bát mây được.

Thế là đến chiều mụ sai con bụng bát đến xin.

(Kim Lân, *Làng*)

4. Chỉ ra phép lặp từ ngữ và phép thế để liên kết câu trong đoạn trích sau đây :

– *Hoạ sĩ nào cũng đến Sa Pa ! Ở đây tha hồ vẽ. Tôi đi đường này ba mươi hai năm. Trước Cách mạng tháng Tám, tôi chở lên chở về mãi nhiều hoạ sĩ như bác. Hoạ sĩ Tô Ngọc Vân này, hoạ sĩ Hoàng Kiệt này...*

(Nguyễn Thành Long, *Lặng lẽ Sa Pa*)

5. Chỉ ra sự liên kết về nội dung, về hình thức giữa các câu trong một đoạn văn ở một bài tập làm văn của em.

6. Đọc truyện cười sau đây và trả lời câu hỏi.

HAI KIỂU ÁO

Có ông quan lớn đến hiệu may để may một cái áo thật sang tiếp khách. Biết quan xưa nay nổi tiếng luôn cúi quan trên, hách dịch với dân, người thợ may bèn hỏi :

– *Xin quan lớn cho biết ngài may chiếc áo này để tiếp ai ạ ?*

Quan lớn ngạc nhiên :

– *Nhà ngươi biết để làm gì ?*